

NGHIÊN CỨU BIỆN PHÁP GIẢM THIỂU VẤN NẠN BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG CHO HỌC SINH CÁC TRƯỜNG THCS TP. TAM KỲ, TỈNH QUẢNG NAM

TS. Lê Huy Hà, ThS. Nguyễn Song Tuấn Hải

Trường Đại học TDTT Đà Nẵng

Email: lehuyha1979dn@gmail.com

Tóm tắt: Qua đánh giá thực trạng bạo lực học đường tại các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam cho thấy vấn nạn bạo lực học đường (BLHD) còn nhiều vấn đề phức tạp. Nghiên cứu đã thống kê năm 2023 có 30 vụ và 49 người tham gia BLHD, điều đó cho thấy cần có những biện pháp hiệu hiệu để giảm thiểu và ngăn chặn tình trạng này. Thông qua phân tích mô hình SWOT và phỏng vấn chuyên gia, nghiên cứu đã lựa chọn được 3 nhóm và 16 biện pháp giảm thiểu vấn nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Sau 6 tháng thực nghiệm vào thực tiễn đã chứng minh được hiệu quả mà các biện pháp đem lại cụ thể số vụ được giảm là 14 vụ với tỷ lệ là 46,67%. Số người tham BLHD với tỷ lệ giảm là 51%. Điều đó cho thấy 16 biện pháp mà đề tài lựa chọn là phù hợp với học sinh các trường THCS nhằm góp phần giảm thiểu vấn nạn BLHD cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

Từ khóa: Biện pháp, Giảm thiểu, Vấn Nạn, Bạo lực học đường, trung học cơ sở

Abstract: Through assessing the current situation of school violence in secondary schools in Tam Ky city, Quang Nam province, it shows that the problem of school violence still has many complex problems. The study reported that in 2023 there were 30 cases and 49 participants, which shows that there is a need for effective measures to minimize and prevent this situation. Through SWOT model analysis and expert interviews, the research has selected 3 groups and 16 measures to reduce the problem of school violence for students in secondary schools in Tam Ky city, Quang Nam province. After 6 months of practical experimentation, the effectiveness of the measures has been proven, specifically the number of cases was reduced by 14 cases with a rate of 46.67%. The number of people involved in school violence decreased by 51%. This shows that the 16 measures chosen by the project are suitable for secondary school students to contribute to minimizing the problem of domestic violence for secondary school students in Tam Ky city, Quang Nam province.

Keywords: Measures, Mitigation, Problems, School Violence, secondary school

ĐẶT VẤN ĐỀ

Bạo lực trong trường học là một phần của bạo lực trong lứa tuổi thanh thiếu niên, những người có hành vi bạo lực, đặc biệt là bạo lực thể chất ở tuổi thiếu niên có thể sẽ hình thành sớm những hành vi sai trái và gây hậu quả xấu cho xã hội sau này. Trong những năm qua ở các trường THCS trên địa bàn thành phố Tam Kỳ,

tỉnh Quảng Nam, tình trạng bạo lực học đường còn xảy ra nhiều vụ phức tạp. Thực trạng trên cần phải được khắc phục bằng những biện pháp quản lý giáo dục đồng bộ, thích hợp nhằm phòng ngừa các hành vi bạo lực diễn ra trong học sinh, thiết lập một môi trường học tập an toàn, thân thiện, đảm bảo an ninh xã hội. Vì vậy, với Nghiên cứu biện pháp giảm thiểu vấn

nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam là cấp thiết để giảm thiểu vấn nạn trên.

Phương pháp nghiên cứu: Trong quá trình nghiên cứu đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: Phương pháp nghiên cứu và tổng hợp tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương pháp quan sát sự phạm, phương pháp phân tích SWOT, phương pháp thực nghiệm sự phạm, phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Bảng 1. Thực trạng các hình thức bạo lực học đường của học sinh THCS (n=550)

TT	Các hình thức bạo lực học đường	Kết quả lựa chọn									
		Rất đồng ý		Đồng ý		Bình thường		Không đồng ý		Rất không đồng ý	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Bạo lực tinh thần	510	92.7	40	7.3	0	0	0	0	0	0
2	Bạo lực thể chất	530	96.4	15	2.7	5	0.9	0	0	0	0
3	Bạo lực vật chất	470	85.5	30	5.5	40	7.3	10	1.8	0	0

Qua bảng 1 cho thấy, với 3 hình thức bạo lực học đường thường gặp thì hình thức bạo lực thể chất được học sinh lựa chọn ở mức độ rất đồng ý và đồng ý với tỷ lệ tuyệt đối 100% tiếp theo là hình thức bạo lực tinh thần

1. Thực trạng vấn nạn bạo lực học đường của học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam

1.1. Thực trạng các hình thức bị bạo lực học đường của học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam

Để đánh giá đầy đủ thực trạng vấn nạn bạo lực học đường của học sinh các trường THCS, đầu tiên tìm hiểu các hình thức phổ biến của BLHD hiện nay bằng phiếu hỏi ANKET được thể hiện qua bảng và biểu đồ sau:

ở mức độ rất đồng ý và đồng ý 99.1% và bạo lực vật chất 91%.

Tiếp đến nghiên cứu đi đến các nội dung của từng hình thức BLHD, đầu tiên là bạo lực tinh thần.

Bảng 2. Thực trạng bạo lực tinh thần của học sinh THCS (n=550)

TT	Các nội dung của bạo lực tinh thần	Kết quả lựa chọn									
		Rất đồng ý		Đồng ý		Bình thường		Không đồng ý		Rất không đồng ý	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Em bị bạn bè gọi mình bằng biệt hiệu xấu/bị đưa ra làm trò đùa, chế giễu trước mọi người.	550	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Em bị bạn bè bịa đặt, vu khống, tung tin đồn sai về em hoặc đe dọa sẽ công bố những thông tin cá nhân của em cho mọi người biết.	450	81.8	100	18.2	0	0	0	0	0	0
3	Bạn bè từng cố tình làm người khác hiểu lầm, trách móc, không thích hoặc xa lánh em	460	83.6	90	16.4	0	0	0	0	0	0
4	Các bạn có chủ ý loại em ra khỏi nhiều việc, tẩy chay em khỏi nhóm bạn, hoàn toàn bỏ lơ em.	470	85.5	80	14.5	0	0	0	0	0	0

5	Em từng nhận được những lời lẽ độc ác/làm tổn thương từ những cuộc gọi, hoặc tin nhắn điện thoại, tin nhắn facebook, zalo...	465	84.5	85	154	0	0	0	0	0	0
---	--	-----	------	----	-----	---	---	---	---	---	---

Kết quả số liệu bảng 2 cho thấy, trong các dấu hiệu bị bạo lực tinh thần, biểu hiện học sinh THCS gặp nhiều nhất là bị các bạn “Em bị bạn bè gọi mình bằng biệt hiệu xấu/bị đưa ra làm trò đùa, chế giễu trước mọi người.” Được chọn ở mức độ rất đồng ý và đồng ý với tỷ lệ tuyệt đối là 100%.

Tiếp đến, để điều tra bạo lực thể chất của học sinh đề tài tiến hành phỏng vấn bằng phiếu hỏi Anket 550 học sinh của các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Kết quả được thể hiện ở bảng 3.

Bảng 3. Thực trạng bạo lực thể chất của học sinh THCS (n=550)

TT	Các nội dung của bạo lực thể chất	Kết quả lựa chọn									
		Rất đồng ý		Đồng ý		Bình thường		Không đồng ý		Rất không đồng ý	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Em bị bạn bè đấm đá hoặc dùng giày, dép, que gậy, sách vở,...tấn công.	465	84.5	85	15.4	0	0	0	0	0	0
2	Em bị bạn bè giật tóc, bạt tai, xô đẩy, hắt nước hoặc ném đồ đạc vào người.	460	83.6	90	16.4	0	0	0	0	0	0
3	Bạn bè từng dùng vũ lực để “nhốt” em trong phòng học hoặc trong nhà vệ sinh	470	85.5	80	14.5	0	0	0	0	0	0

Kết quả số liệu bảng cho thấy, trong các biểu hiện của hình thức bạo lực thể chất, học sinh THCS gặp nhiều nhất dùng vũ lực để nhốt trong phòng học hoặc trong nhà vệ sinh” với tỷ lệ là: 85.5% , đặc biệt các em cũng bị học sinh khác “đấm, đá hoặc dùng giày, dép, que gậy tấn công” với tỷ lệ là 84.5%, biểu hiện các

em ít gặp phải nhất là “Em bị bạn bè giật tóc, bạt tai, xô đẩy, hắt nước hoặc ném đồ đạc vào người” với tỷ lệ là 83.6%.

Cuối cùng nghiên cứu điều tra hình thức bạo lực vật chất mà học sinh thường gặp phải với các biểu hiện thường gặp. Kết quả được đề tài thể hiện ở bảng 4.

Bảng 4. Thực trạng bạo lực vật chất của học sinh THCS (n=550)

TT	Các nội dung của bạo lực vật chất	Kết quả lựa chọn									
		Rất đồng ý		Đồng ý		Bình thường		Không đồng ý		Rất không đồng ý	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Em bị bạn bè cố ý “xin đều” hoặc lấy mất tiền, đồ dùng học tập, đồ dùng cá nhân của em.	520	94.5	30	5.5	0	0	0	0	0	0
2	Bạn bè từng cố ý làm hỏng sách vở, đồ dùng học tập, đồ dùng cá nhân của em.	490	89.1	40	7.3	20	3.7	0	0	0	0

3	Bạn bè từng ép em phải cho họ tiền hoặc mua đồ ăn, mua đồ dùng học tập, đồ đạc cá nhân cho họ.	470	85.4	20	3.7	40	7.3	20	3.7	0	0
---	--	-----	------	----	-----	----	-----	----	-----	---	---

1.2. Thực trạng số vụ và người tham gia BLHD học sinh THCS ở thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam

Nhằm đánh giá đầy đủ vấn nạn BLHD

tại các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam, đề tài tiến hành điều tra số vụ đã được thống kê trong năm 2022. Kết quả được trình bày ở bảng 5

Bảng 5. Thực trạng số vụ và người tham gia BLHD trong năm 2022

TT	Địa điểm trường THCS	Số vụ BLHD năm 2022	Tỷ lệ %	Số người tham gia BLHD năm 2022	Tỷ lệ %
1	Nguyễn Huệ	5	16.67	9	18.4
2	Lý Tự Trọng	4	13.33	8	16.3
3	Thái Phiên	4	13.33	8	16.3
4	Lê Hồng Phong	3	10	4	8.2
5	Lê Lợi	2	6.67	3	6.1
6	Nguyễn Du	3	10	3	6.1
7	Chu Văn An	2	6.67	2	4.1
8	Huỳnh Thúc Kháng	3	19	7	14.3
9	Lý Thường Kiệt	4	13.33	5	10.2
Tổng:		30	100	49	100

Nguồn: Phòng GD&ĐT thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam

Qua bảng trên cho thấy số vụ BLHD được thống kê tại các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam năm 2022 còn tương đối nhiều với tổng số 30 vụ và 49 người liên quan bị phát hiện, điều đó cho thấy vấn nạn BLHD trong các trường còn diễn biến phức tạp. Vì vậy, cần tìm ra các nguyên nhân, biện pháp khoa học nhằm giảm thiểu và tiến đến ngăn chặn vấn nạn BLHD.

2. Lựa chọn và đánh giá hiệu quả một số biện pháp giảm thiểu vấn nạn bạo lực

học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

2.1. Lựa chọn biện pháp giảm thiểu vấn nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

Để đảm bảo tính khoa học đề tài tiến hành phân tích mô hình SWOT; Giữa môi trường bên trong và môi trường bên ngoài, giữa điểm mạnh và điểm yếu, giữa cơ hội và thách thức. Kết quả được trình bày ở bảng 6.

Bảng 6. Các biện pháp trong ma trận SWOT

	Strengths (điểm mạnh)	Weaknesses (điểm yếu)
Opportunities (Cơ hội)	<p><u>Biện pháp SO</u></p> <p>1. Nâng cao năng lực học tập và rèn luyện của học sinh. 2. Chú trọng giáo dục kỹ năng sống, kỹ năng ứng xử cho học sinh</p>	<p><u>Biện pháp WO</u></p> <p>11. Trường học sử dụng 1 hộp thư ẩn danh để bất cứ ai cũng có thể báo cáo về những trường hợp bị bắt nạt.</p>

	<p>3. Tăng cường hoạt động ngoại khoá, tình nguyện, dã ngoại, các hoạt động xã hội phục vụ cộng đồng nhằm thu hút học sinh vào các hoạt động bổ ích.</p> <p>4. Phát triển các chương trình thể thao trong học đường góp phần nâng cao thể chất và tinh thần cho học sinh.</p> <p>5. Thực hiện tốt cuộc vận động xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực do Bộ giáo dục và Đào tạo phát động</p> <p>6. Nâng cao năng lực quản lý, củng cố nề nếp kỷ cương, tổ chức kỷ luật nhà trường một cách khoa học và hiệu quả</p>	<p>12. Phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong việc phòng chống bạo lực học đường</p> <p>13. Thực hiện tham vấn, tư vấn cho người học có nguy cơ bị bạo lực và gây ra bạo lực nhằm ngăn chặn, loại bỏ nguy cơ xảy ra bạo lực.</p>
Threats (Thách thức)	<p><u>Biện pháp ST</u></p> <p>7. Tăng cường lực lượng quản lý, giáo dục, xây dựng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm có tài có tâm, bên cạnh lực lượng giám thị làm công tác giáo dục ngoài giờ lên lớp</p> <p>8. Thường xuyên tập huấn các chuyên đề về tâm lý sư phạm, tâm lý lứa tuổi, về những quy định xử lý học sinh nhằm nâng cao kiến thức, kỹ năng cho đội ngũ sư phạm</p> <p>9. Trường học sử dụng 1 hộp thư ẩn danh để bất cứ ai cũng có thể báo cáo về những trường hợp bị bắt nạt (Phương pháp KIVA- Phần Lan).</p> <p>10. Phát hiện kịp thời người học có hành vi gây gổ, có nguy cơ gây bạo lực học đường, người học có nguy cơ bị bạo lực học đường.</p>	<p><u>Biện pháp WT</u></p> <p>14. Phối hợp tốt với các lực lượng xã hội để giáo dục thế hệ trẻ</p> <p>15. Thực hiện ngay các biện pháp trợ giúp, chăm sóc y tế, tư vấn đối với người học bị bạo lực; theo dõi, đánh giá sự an toàn của người bị bạo lực.</p> <p>16. Đánh giá mức độ nguy cơ, hình thức bạo lực có thể xảy ra để có biện pháp ngăn chặn, hỗ trợ cụ thể.</p>

Qua phân tích ma trận SWOT đề tài thu được 16 biện pháp và đề đảm bảo tính khoa học và khách quan hơn, đề tài tiến hành phỏng vấn 40 chuyên gia về lĩnh vực nghiên cứu bạo lực học đường. Kết quả phỏng vấn được trình bày ở bảng sau:

Bảng 7. Kết quả phỏng vấn lựa chọn biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả giảm thiểu bạo lực học đường tỉnh Quảng Nam. (n=40)

TT	Biện pháp	Kết quả lựa chọn			
		Đồng ý		Không đồng ý	
		n	(%)	n	(%)
A. Nhóm biện pháp phòng ngừa bạo lực học đường:					
1	Nâng cao năng lực học tập và rèn luyện của học sinh.	35	87,5	5	12,5
2	Chú trọng giáo dục kỹ năng sống, kỹ năng ứng xử cho học sinh.	36	90	4	10
3	<i>Tăng cường hoạt động ngoại khoá, tình nguyện, dã ngoại, các hoạt động xã hội phục vụ cộng đồng nhằm thu hút học sinh vào các hoạt động bổ ích.</i>	40	100	0	0
4	<i>Phát triển các chương trình thể thao trong học đường góp phần nâng cao thể chất và tinh thần cho học sinh.</i>	40	100	0	0
5	Thực hiện tốt cuộc vận động xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực do Bộ giáo dục và Đào tạo phát động.	34	85	6	15
6	Nâng cao năng lực quản lý, củng cố nề nếp kỷ cương, tổ chức kỷ luật nhà trường một cách khoa học và hiệu quả	36	90	4	10
7	Thường xuyên tập huấn các chuyên đề về tâm lý sư phạm, tâm lý lứa tuổi, về những quy định xử lý học sinh nhằm nâng cao kiến thức, kỹ năng cho đội ngũ sư phạm.	34	85	6	15

8	Sử dụng camera cho trường học để kiểm soát bạo lực học đường.	35	87,5	5	12,5
9	<i>Trường học sử dụng 1 hộp thư ẩn danh để bất cứ ai cũng có thể báo cáo về những trường hợp bị bắt nạt (Phương pháp KiVa- Phần Lan).</i>	40	100	0	0
10	Phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong việc phòng chống bạo lực học đường.	38	95	2	5
B. Nhóm biện pháp hỗ trợ người học có nguy cơ bị bạo lực học đường					
11	Phát hiện kịp thời người học có hành vi gây gổ, có nguy cơ gây bạo lực học đường, người học có nguy cơ bị bạo lực học đường	40	100	0	0
12	Đánh giá mức độ nguy cơ, hình thức bạo lực có thể xảy ra để có biện pháp ngăn chặn, hỗ trợ cụ thể.	32	80	8	20
13	Thực hiện tham vấn, tư vấn cho người học có nguy cơ bị bạo lực và gây ra bạo lực nhằm ngăn chặn, loại bỏ nguy cơ xảy ra bạo lực.	36	90	4	10
C. Nhóm biện pháp can thiệp khi xảy ra bạo lực học đường					
14	Đánh giá sơ bộ về mức độ tổn hại của người học, đưa ra nhận định về tình trạng hiện thời của người học.	40	100	0	0
15	Thực hiện ngay các biện pháp trợ giúp, chăm sóc y tế, tư vấn đối với người học bị bạo lực; theo dõi, đánh giá sự an toàn của người bị bạo lực.	38	95	2	5
16	Thông báo kịp thời với gia đình người học để phối hợp xử lý; trường hợp vụ việc vượt quá khả năng giải quyết của cơ sở giáo dục thì thông báo kịp thời với cơ quan công an, Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn và các cơ quan liên quan để phối hợp xử lý theo quy định của pháp luật.	32	80	8	20

Qua bảng trên cho thấy 16 biện pháp mà đề tài lựa chọn đều được các chuyên gia đồng ý với tỷ lệ rất cao từ 80-100 %. Như vậy từ kết quả phỏng vấn chuyên gia, nhiên cứu đã thu được 16 biện pháp để mục đích giảm thiểu nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam kỳ, tỉnh Quảng Nam.

2.2. Thực nghiệm để kiểm chứng hiệu quả sau khi được can thiệp biện pháp giảm thiểu BLHD các trường THCS tỉnh Quảng Nam.

Để đánh giá hiệu quả các biện pháp giảm thiểu nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Đề tài đã đề xuất ý kiến với lãnh đạo phòng GD và các trường trên địa bàn cho áp dụng các biện pháp đó vào thực tiễn từ tháng 10/2023 đến tháng 3/2024. Kết quả được trình bày ở bảng sau:

Bảng 8. So sánh số vụ và số người tham gia BLHD trước và sau thực nghiệm

TT	Các trường THCS	Số vụ BLHD năm 2022 (TTN)	Số vụ BLHD năm 2023 (STN)	Tỷ lệ giảm % vụ BLHD	Số người tham gia BLHD năm 2022 (TTN)	Số người tham gia BLHD năm 2023 (STN)	Tỷ lệ giảm % Số người tham gia BLHD
1	Nguyễn Huệ	5	2	60	9	5	44.4
2	Lý Tự Trọng	4	2	50	8	3	62.5
3	Thái Phiên	4	2	50	8	4	50
4	Lê Hồng Phong	3	2	33,33	4	2	50
5	Lê Lợi	2	1	50	3	2	33.3
6	Nguyễn Du	3	1	66,67	3	2	33.3
7	Chu Văn An	2	1	50	2	1	50

8	Huỳnh Thúc Kháng	3	2	33,33	7	2	71.4
9	Lý Thường Kiệt	4	3	25	5	3	40
Tổng:		30	16	46,67	49	24	51

Qua bảng 8 cho thấy sau khi áp dụng 03 biện pháp giảm thiểu vấn nạn BLHĐ đi vào thực tiễn, sau 6 tháng số vụ và số người tham gia BLHĐ giảm, cụ thể thể số vụ được giảm là 46,67 %. Số người tham BLHĐ giảm 51%.

KẾT LUẬN

Qua đánh giá thực trạng bạo lực học đường tại các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam cho thấy vấn nạn bạo lực học đường còn nhiều vấn đề phức tạp. Đề tài đã thống kê có 3 hình thức BLHĐ phổ biến là: Bạo lực tinh thần; Bạo lực thể chất; Bạo lực vật chất. Có 30 vụ và 49 người tham gia BLHĐ đã được thống kê, điều đó cho thấy cần có những biện pháp hiệu hiệu để giảm thiểu và ngăn chặn tình trạng này.

- Thông qua phân tích mô hình SWOT và phỏng vấn chuyên gia, đề tài đã lựa chọn được

3 nhóm và 16 biện pháp giảm thiểu vấn nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Các biện pháp mà đề tài đã lựa chọn được các chuyên gia đánh giá mức độ cần thiết và tính khả thi với tỷ lệ rất cao từ 80-100%. Và sau 6 tháng thực nghiệm 3 biện pháp đặc trưng nhất vào thực tiễn đã chứng minh được hiệu quả mà các biện pháp đem lại (cụ thể tổng số vụ học sinh đã BLHĐ TTN 30 vụ và STN 16 vụ, số vụ được giảm là 14 vụ với tỷ lệ là 46,67 %. Số người tham BLHĐ TTN là 49 người, STN là 24 người với tỷ lệ giảm 51%. Điều đó cho thấy 16 biện pháp mà đề tài lựa chọn là phù hợp với học sinh các trường THCS nhằm góp phần giảm thiểu vấn nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị số 02/CT-TTg về việc “*Tăng cường công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong phòng chống bạo lực học đường, phòng ngừa tội phạm và tệ nạn xã hội trong học sinh, sinh viên*”. Ngày 26/1/2024.
- [2]. Bộ GD & ĐT (2007), Điều lệ trường THCS cơ sở, trường THCS và trường cơ sở có nhiều cấp học.
- [3]. Bộ GD & ĐT, Giáo dục môi trường trong nhà trường phổ thông, Nhà xuất bản Giáo dục 2018.
- [4]. Bạo lực học đường, (Tạp Chí Khoa Học Giáo Dục Việt Nam Số 26-2020)
- [5]. Hoàng Minh Hiếu (2020), Thực trạng bạo lực học đường tại trường THCS thị trấn Đình Lập, huyện Đình Lập, tỉnh Lạng Sơn.

* **Nguồn bài báo:** Kết quả nghiên cứu đề tài “Nghiên cứu biện pháp giảm thiểu vấn nạn bạo lực học đường cho học sinh các trường THCS thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam” do Phan Thị Huỳnh Như, Lê Nguyễn Xuân Quỳnh, Khóa đại học 15, Trường Đại học TĐTT Đà Nẵng, Giảng viên hướng dẫn: TS. Phạm Quang Khánh, TS. Lê Huy Hà.

Bài nộp ngày 12/6/2024, phản biện ngày 05/9/2024, duyệt đăng ngày 20/9/2024